

De DOOP...en onze dooppraktijk...

Beleidsstuk kerkenraad Westerkerk – vastgesteld door de grote kerkenraad op 13 mei 2019

1. ACHTERGROND

In ons beleidsplan 2017-2021 “Bij-Eén” staat in §2:

Doordenken van grote thema's

De wereld om ons heen verandert, zo ook de positie van de kerk in de samenleving. De ontwikkelingen in de kerk en gemeente staan ook niet stil.

Op welke manier willen wij kerk zijn? Wat is ons DNA? Het is goed om de komende periode allerlei thema's te doordenken en als wijkgemeente een positie in te nemen.

Van de daar genoemde thema's koos de (grote) kerkenraad (GK) als eerste voor “**Aspecten rond de doop**”.

Kernvragen bij alle thema's zijn:

- Hoe ontdekken we hierin onze identiteit?
- Hoe zijn we als gemeente hierover in gesprek?
- Hoe vindt dat zijn weerslag in het gemeenschappelijk beleid?

2. TRAJECT

We begonnen de bezinning met input van diverse kanten: de kringen, een gemeenteavond in januari 2018 en enkele verdiepend huiskamergesprekken.

Al deze opgehaalde input kreeg een plek in de gespreksnotitie waarover de GK zich voor en na de zomer gebogen heeft en vervolgens in een concept-beleidsnotitie. In beide werden vragen verwoord en gaandeweg een richting gezocht die past bij het DNA van onze gemeente.

Daarin zijn de vragen die in de gemeente leven nog steeds herkenbaar, maar we kiezen als kerkenraad wel een richting. Ook die werd breed gedeeld en daarover werd de gemeente in maart 2018 geïnformeerd en gehoord.

Het resultaat is een voorstel voor een beleidsnotitie in twee delen:

- 3. De betekenis van de doop
- 4. Beleidskeuzes voor onze dooppraktijk.

3. DE BETEKENIS VAN DE DOOP

“Delen in Christus is de kern van het christelijk geloof. De doop maakt dat delen in Christus tastbaar door de overgang te markeren van het buiten Christus naar het in Christus zijn. Dat in Christus ingedoopt worden zal met nadruk naar voren gebracht moeten worden in de uitleg van de betekenis van de doop. Anders leidt de praktijk van de kinderdoop tot een uitholling van het christelijk geloof.

Tegelijk kost het in onze context moeite om die kern van de doop onder de aandacht van doopouders te brengen, en roept dat de vraag op hoe die overgang plaatsvindt en wat in die overgang de betekenis van de doop is.” (dr. J.M. Burger¹)

- a. ‘Dopen’ is sinds Pinksteren van alle eeuwen, maar wat betekent ‘dopen’ vandaag?
We leven in een individualistische cultuur. Het gaat – ook vaak bij ons – om mijn keus. Dat er al voor je gekozen is, dat je sowieso deel uitmaakt van een groter geheel en dat door de doop zichtbaar wordt dat je een onderdeel bent van de christelijke gemeente, lijkt daar haaks op te staan.

Als Westerkerkgemeente willen we – ook ‘vandaag’ – allereerst luisteren naar de Bijbel, het Woord van onze God. We doen dat als nieuwtestamentische gemeente, waarin de doop niet weg te denken is.

De basis daarvoor is Jezus’ opdracht (Mat. 28:19) en de start van de christelijke gemeente (Hand. 2). Als de Geest spreekt en Petrus preekt over de gekruisigde en opgestane Christus, worden de mensen die dat Woord aannemen gedoopt ‘op’² Zijn Naam. Uit genade en door het geloof wordt er een nieuw fundament onder hun leven gelegd.

De doop markeert dat. Het is een teken (tekening, illustratie → uitleg) en een zegel (handtekening → het is echt waar!). En tegelijk meer dan dat. Want als in de eredienst van de gemeente de woorden “ik doop je in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest” klinken, dan gebeurt er ook echt wat!

Paulus doelt daarop als hij schrijft (Rom. 6:3; Gal. 3:27³) dat we “*in Christus gedoopt*” worden. Daarmee bedoelt hij dat je iets wordt wat je nog niet was. Je wordt ingelijfd, krijgt een plekje in het lichaam van Christus, Zijn gemeente. En na die overgang, waardoor je met Hem verbonden raakt, ben je ‘in’⁴ Christus” en mag je leven “met Christus” verborgen zijn in God (Kol. 3:3).

Dat heeft wel iets van een geheim, want Hij is in de hemel en wij zijn hier op aarde. En we zijn echt nog niet volmaakt. Maar er is wel een wissel omgezet. Die overgang, die transformatie is pas af als Christus weerkomt, op de nieuwe aarde onder een nieuwe hemel. Maar nu al worden we opgeroepen om als van schuld bevrijde mensen (Rom. 6:6-11) te leven voor Hem, die ons in Zijn dood en opstanding meegenomen heeft (Rom. 6:3-5; 12-14). In het ritueel van de doop wordt dat zichtbaar en onderstreept, zeker als dat door onderdompeling gebeurt.

Daarnaast laat de doop met/in water ons ook zien dat wij door de zonde ‘vuil’ en onrein zijn; de relatie met God onze Schepper is kapot en daarom loopt ons leven dood. Tenzij we door de Geest opnieuw geboren worden. Als het offer van de Here Jezus een nieuw fundament onder ons leven legt; Zijn bloed maakt ons ‘schoon’ en we mogen in een herstelde relatie leven met God. Een leven in het perspectief van Zijn Koninkrijk.

Als we ons als gemeente (meer) bewust zijn van die rijkdommen, dan leeft de doop! Dan leven én beleven we onze doop; samen, als deel van het lichaam van Christus.

¹ De openingszinnen van zijn artikel in het blad Kontekstueel (27/5, mei 2013): Dopen in een seculiere tijd – Delen in Christus door de doop. In deze notitie klinkt zijn artikel op meerdere momenten door.

² Dat is wat Petrus letterlijk zegt volgens Hand. 2:38.

³ Paulus gebruikt niet het Griekse voorzetsel ‘en’ wat op een actuele situatie duidt, maar het voorzetsel ‘eis’ wat duidt op een beweging van het een naar het ander. Het Engels kent dat verschil in ‘in’ en ‘into’; het Nederlands niet. Dat zou je letterlijk kunnen vertalen met “in Christus ingedoopt”, maar dat klinkt gekunsteld.

⁴ En dan gebruikt Paulus ‘en Christooi’.

- b. Maar hoe zit het dan met het verbond en de kinderdoop? “Sinds Pinksteren” is ‘dopen’ niet weg te denken, is de inzet van punt a. Toch is het niet voor iedereen vanzelfsprekend dat ‘de kinderdoop de doop is die Jezus heeft bedoeld’.

Wat bij a. verwoord is, gaat uit van de nieuwtestamentische situatie, maar die moeten we niet isoleren van de oudtestamentische achtergrond, noch van het zendingsperspectief van de christelijke gemeente.

Jezus geeft de opdracht om mensen te dopen “in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest”. Tegelijk zijn die leerlingen van Hem ook verbonden met Zijn Vader. Hij, de Knecht des Heren, is als een ‘verbond voor het volk’ (Jes. 42:6 en 49:8). Het verbond is het woord en de manier waarop Zijn Vader zich aan mensen verbindt. Aan Abraham, Izak en Jakob en hun nakomelingen en allen die ‘van ver zijn/komen’ en genadig met Israël meegeteld worden (Hand. 2:39).

Zó krijgt de verbondslijn van het Oude Testament gestalte in de nieuwtestamentische gemeente (Gal. 3:27-29). Tot onze verwondering mogen we ons de woorden waarmee de God van het verbond zich aan Israël verbindt – “Ik ben de HERE, jullie God”- eigen maken. Het is de Geest, die van Vader en Zoon uitgaat en in ons wil wonen, die ons laat ontdekken dat we kinderen van God zijn; Hij leert ons ‘Abba’ te zeggen (Rom. 8:14-17). Zo worden we – gedoopt in en verbonden met Christus - leden van Zijn lichaam, de gemeente.

In de zendingssituatie van het Nieuwe Testament komen mensen tot geloof en hun overgang naar de gemeente is dus een met Christus verbonden worden; in Hem ingelijfd worden. Hun doop markeert dat. Het is niet hun eigen, maar Gods werk; het gebeurt *aan* hen.

Tegelijk zien we meer dan eens dat zij gedoopt worden ‘met hun huis’. Dat is zelfs meer dan hun huisgezin; dat zijn allen die onder hun dak wonen. ‘Uit gewoonte of bijgeloof’? Nee, omdat ze in Christus geloven (Gal. 3:26). En ze geloven het ook voor hun kinderen. Vanwege Gods genade die zichtbaar wordt in het verbond. In dat verband mogen we ook denken aan het (voor)beeld van Noach die met zijn gezin door middel van de ark gered wordt. Petrus noemt het in verband met de doop in zijn eerste brief (1 Pet. 3:20-21). *“Als de doop een reddingsboot is die redt van de eeuwige dood, dan zou het toch merkwaardig zijn wanneer God ouders van hun jonge kinderen scheidt. Zou God ouders van de verdrinkingsdood redden en hun kinderen niet? Zou God in dezen in het Nieuwe Testament minder gul zijn dan in het Oude Testament?”* (J.M. Burger⁵).

In dat spoor heeft de christelijke kerk van de eerste eeuwen altijd vrijmoedig en met overtuiging kinderen gedoopt. Men wilde bewust in het spoor van de leer en de praktijk van de apostelen staan. De enige synodevergadering van de vroege kerk die expliciet over de kinderdoop spreekt, is die van Carthago in 253. En dan gaat het niet over óf, maar wanneer baby’s gedoopt moeten worden⁶; in de lijn van de besnijdenis op de achtste dag of op een ander moment. Een punt van uitvoering dus, want *“het basale argument is dat kinderen van Christus zijn. Ze behoren Hem toe en daarom kunnen we niet wachten om hen te dopen”* (A. van de Beek⁷).

⁵ Op het citaat volgen nog deze zinnen: “In het Nieuwe Testament worden mensen die tot geloof komen gedoopt, met hun huis. Het lijkt me van een karig godsbeeld getuigen om daarin niet de kinderen opgenomen te zien. Wie worden er dus gedoopt? Gelovigen (met hun huis, met hun kinderen).”

⁶ Zie dr. A. van de Beek, Gemeente van Christus, p. 43. Het hele derde hoofdstuk gaat over De doop en is de moeite van het lezen waard!

⁷ Idem, p. 44.

- c. “Mijn keus” ... zit in de lucht die we ook zelf inademen. Aan de doop zit echter naast de persoonlijke en ook de gemeenschappelijke kant. Dat is de Bijbelse notitie van het ‘inlijven’, waardoor je deel uit gaat maken van een groter geheel. In woorden uit “Doop” (van Sela):

*Eén met Christus, ingelijfd,
staan wij op van schuld bevrijd,
in een leven dat voorgoed veranderd is.*
- Persoonlijk, niet privé; ook hier staat “wij”!

*In zijn lichaam ingelijfd:
Christus’ kerk die wereldwijd,
is geroepen om een beeld van Hem te zijn.*
- Het Bijbelse beeld van de gemeente als ‘lichaam van Christus’.

Door de doop wórdten we ingelijfd in een groter geheel, persoonlijk én samen verbonden aan Christus. Die cruciale wending in ons leven geloven we, of niet...

In geloof ant-woorden we op Gods Woord en belofte. Hij is dus altijd de Eerste; voor onze kinderen, en ook als je later van buiten de kerk tot geloof, dat is: tot Christus komt.

Dat geloofsantwoord geldt net zo goed voor die volwassendoop⁸ als wanneer we onze kleine kinderen laten dopen. Alleen gelovige ouders kunnen toch naar eer en geweten de doopvragen belijgend beantwoorden? De doop is dus altijd geloofsdoop; ook de kinderdoop.

Je zegt ‘amen’ op Gods Woord wanneer je je kind laat dopen. Je zegt het wanneer je als ongedoopte de Here Jezus leert kennen en na belijdenis gedoopt wordt. Je zegt het ook als het onderwijs van je ouders en van de gemeente je leiden naar een persoonlijke geloofsbelijdenis, want je kunt natuurlijk ‘niet blijven teren op het geloof van een ander’ (J.M. Burger).

- d. De bij ons vertrouwde drieslag van ‘doop – belijdenis – avondmaal’ vindt zijn basis in de trouw van God. Op Zijn beloftevolle Woord geven wij ant-woord. Als je een kind laat dopen, als je zelf belijdenis doet, als je bij brood en wijn telkens weer gedenkt en viert hoe ver de trouw van onze Redder reikt.

Bekende en ‘mooie’ woorden moeten natuurlijk geen lege woorden worden. Daarom vinden we het als Westerkerkgemeente van groot belang om in dit verband twee dingen te benadrukken:

- (1) Ons bewust zijn van de Bijbelse lijn dat dopen altijd geloofsdoop is; dat we kinderen van gelovige ouders dopen. Dat mag een heilzaam stempel op pastoraat rondom de doop en geloofsopvoeding drukken.
- (2) In het verlengde daarvan worden al onze inspanningen voor de jeugd en jongeren van onze gemeente gestuurd door het verlangen en de hoop dat zij hun doop zullen be-amen en persoonlijk Jezus als de Heer van hun leven zullen belijden.

⁸ Die in onze protestantse traditie minder vaak voorkomt, maar wel heel gewoon is!

4. BELEIDSKEUZES VOOR ONZE DOOPPRAKTIJK

- a. Het is ons verlangen dat de betekenis en de impact van de doop meer beleefd en geleefd worden. Daarom zullen we in verkondiging en onderwijs, in de doopdiensten en de pastorale zorg aandacht blijven geven aan de betekenis ervan.

We zijn ons ervan bewust dat we in een doopdienst naast de gemeente en de doopouders ook met gasten te maken hebben. Die kans mogen we benutten. Maar dat vraagt wel om een toegankelijk formulier dat het onderwijs over de doop, orthodox en bij de tijd, samenvat voor de gemeente.

Daarom heeft de kerkenraad besloten om voortaan gebruik te maken van een 'nieuw' formulier dat de PKN ons aanreikt en al een paar keer op proef in een doopdienst gelezen is (zie bijlage 1).

De inhoud van de doop komt – o.a. aan de hand van het formulier – ook ter sprake tijdens het kraambezoek door de dominee, tijdens de doopzitting en – ná de doop – in het doopbezoek door de sectieouderling (hij neemt dan de doopkaart mee). Het is goed om daarbij in principe uit te gaan van de volgende aandachtspunten:

- (1) In het kraambezoek richt het gesprek zich vooral op het geloof van de ouders die hun kind willen laten dopen. Hoe staan zij erin, vanuit hun eigen relatie met God.
De doopouder(s) die nog geen belijdenis deed/deden, zal/zullen hartelijk uitgenodigd worden om daar wel mee aan de slag te gaan.
- (2) Tijdens de doopzitting komen kernelementen van de betekenis van de doop aan bod en hoe je daar met elkaar (als echtpaar, als aanwezige doopouders) en met anderen (familie, vrienden, collega's) over praat.

Al tijdens het kraambezoek van de wijkpredikant wordt dit traject uitgelegd en het complete formulier ter beschikking gesteld.

Dan en tijdens de doopzitting kan ook gevraagd worden of een van de doopouders een getuigenis zou willen geven, waardoor én voor gasten én voor de gemeente de doop dichterbij kan komen.

Een en ander krijgt een doorlopend vervolg in de avonden voor geloofstoerusting en -opvoeding die twee tot drie keer per jaar aangeboden worden. De inhoud richt zich op wisselende leeftijdsgroepen. Alle doopouders van de afgelopen jaren krijgen daarvoor een uitnodiging.

- b. Als kerkenraad willen we heel serieus met de doop en met de ouders die om de doop van hun kind vragen, omgaan. We hollen de (kinder)doop uit als we als we elk kind voor wie om de doop gevraagd wordt, ongeacht het geloof van de ouders dopen. De doop is immers altijd een geloofsdoopt!⁹

We staan daarmee in het spanningsveld van enerzijds Gods belofte en de ruimte van het verbond en de gemeente en anderzijds het geloof en de actieve betrokkenheid van de potentiële doopouders. Het kan toch geen leeg ritueel zijn?

Natuurlijk heeft het impact voor de ouders (en grootouders!) en zal het vragen in de gemeente oproepen als een kind (nog!) niet gedoopt zou mogen worden. Het is van belang om daar zeer pastoraal mee om te gaan. Maar als ouders – ook al kennen wij hun hart uiteindelijk niet – in de

⁹ Zie § 3c.

praktijk niet veel met de Herder hebben, waarom zouden ze dan willen dat hun kind 'in Christus ingedoopt' wordt?

“Je kunt het dat kind toch niet onthouden!” kan een argument zijn. Maar juist het gesprek over *wat* je het kind dan onthoudt, geeft hopelijk Bijbelse helderheid. Als er in de gesprekken een oprecht verlangen en zoeken wordt geproefd naar een leven met Jezus en Zijn gemeente (die zijn niet los verkrijgbaar), dan willen we pastoraal met die ouders en hun kind(eren) op weg gaan naar de Heiland.

c. De punten a. en b. zijn niet los te zien van concrete betrokkenheid van de hele gemeente. Het is niet alleen een zaak van de kerkenraad en ook niet alleen van de doopouders. Hier krijgt het ja-woord van de gemeente om de gedoopte kinderen te ontvangen in hun midden en met hen met hun ouders samen op te trekken in het volgen van de Heiland een concrete invulling. Het ja-woord van de een en de ander vraagt om concrete daden van geloof en gehoorzaamheid. We noemen:

- Impulsen geven voor vieren van de doopverjaardag (o.a. de doopkaars).
- Rond hun 4^e, 10^e en 14^e doopverjaardag wordt een felicitatiekaart thuis bezorgd om de kinderen met hun ouders te herinneren aan hun doop.
- Het genoemde, jaarlijkse aanbod van twee of drie thema-avonden voor geloofstoerusting en -opvoeding. Dat brengt ook ouders met elkaar in contact.
- Ouders (en ouderen!) inschakelen bij alle vormen van jeugdwerk (Bijbelklas, club, catechese).
- Het besef levend houden dat het meebeleven van de erediensten, Bijbelklas, club en catechese voor je kind geen optie, maar een keuze is in het verlengde van je ja-woord bij de doop.
- Die lijn kunnen we ook doortrekken naar de schoolkeuze voor onze kinderen.

d. Onze Protestantse kerk kent de kinderdoop en de volwassendoop (de laatste na belijdenis). In andere tradities gaat het om *opdragen* en volwassen- of geloofsdoop. De kerkorde spreekt niet over opdragen als alternatief voor de kinderdoop, maar in het Dienstboek wordt wel gesproken over de mogelijkheid van het 'zegenen van zuigelingen op weg naar de doop', wanneer “ouders onoverkomelijke bezwaren hebben tegen de kinderdoop”¹⁰. Maar het is aan de gemeente om te besluiten tot die mogelijkheid.

In het veranderende kerkelijke landschap en de wijze waarop jongere generaties het geloof beleven, is het niet ondenkbaar dat een dergelijk verzoek op ons pad zou komen. Het kan uiting zijn van een wat meer individualistische kijk op 'geloven', maar ook de praktijk van de levens- en geloofsweg die iemand gegaan is.

Als kerkenraad van de Westerkerkgemeente kiezen we daarin voor een pastorale benadering met het oog op de hele gemeente. Meegaan in de vraag naar *opdragen* kan sympathiek zijn naar die ouders, maar tegelijk heel verwarrend naar onze gemeente als geheel. Daarom kiezen we daar niet voor. In een eredienst krijgt het onvermijdelijk het karakter van een soort sacrament naast de doop en daarvoor zien we geen Bijbelse grond¹¹. En vooral: tegen de individuele trend van de tijd in houden we vast aan het verbond, waarin God initiatief neemt en we met Hem en met elkaar verbonden worden.

¹⁰ Toelichting op de kerkorde (herzien, 2013), p. 181-182, 206.

¹¹ Het 'voorstellen' van Jezus in de tempel is echt iets anders dan opdragen. Het gold naar de wet van Mozes alleen voor de eerstgeboren zonen die daarmee aan God toegewijd werden. Eigenlijk een offer dat 'afgekocht' kon worden door het offer van enkele duiven. (Luk. 2:22-24)

Wel kan tijdens een huisbezoek specifiek voor het kindje gebeden worden en een zegen over hem of haar worden uitgesproken.

e. Het is denkbaar dat gemeenteleden, die als kind gedoopt zijn, het verlangen kenbaar maken om als volwassene opnieuw gedoopt te worden en aan den lijve te ervaren dat ze met Christus mogen opstaan in een nieuw leven, om naar de Geest te wandelen.¹² Dat kan ook een belijdend lid zijn die langere tijd op afstand van geloof en kerk heeft gestaan. Hoe gaan we daar als Westerkerkgemeente mee om?

(1) Allereerst verheugen we ons erin dat deze broeder of zuster de weg achter Christus en naar Zijn gemeente weer gevonden heeft.

(2) We begeleiden hem of haar in de bezinning op de wijze waarop die omkeer gemarkeerd en publiek gemaakt mag worden.

(3) We zien dat als een bevestiging van doop en/of belijdenis, waarbij alle nadruk valt op God die niet loslaat wat Zijn hand begon. Het is Zijn trouw als een broeder of zuster een nieuw begin mag maken. Dáár wordt 'amen' op gezegd. Tegen die achtergrond is een tweede doop in onze gemeente geen optie.

- De doopbevestiging laten we samenvallen met de belijdenis als iemand dat nog niet gedaan heeft. De broeder of zuster staat daarbij – met het gezicht naar de gemeente – naast de doopvont¹³ en geeft haar of zijn ja-woord.
- Als de betrokkene al belijdenis gedaan heeft, gaat hij/zij ook bij de doopvont staan en geeft met het ja-woord op de vraag naar vernieuwing van de belijdenis aan opnieuw Gods belofte te be-amen. Daarna ontvangt hij/zij geknield een zegen.

(4) In beide situaties geven we graag ruimte om daarna een getuigenis te geven.

f. Hoe gaan we om met de situatie dat een broeder of zuster daadwerkelijk (elders) een tweede doop heeft ondergaan en een betrokken en meelevend lid van de gemeente is?

De kerkenraad kiest voor de volgende gedragslijn:

(1) Met deze broeder of zuster zal in een pastorale setting gesproken worden.

(2) Deze broeder of zuster is welkom aan de Tafel des Heren.

(3) Als het een of beide ouders betreft die daarna een baby willen laten dopen, wordt dat behandeld als een gewone doopaanvraag.

(4) We sluiten hen ook niet bij voorbaat uit voor de ambten en andere taken in de gemeente. Wel moet in een gesprek duidelijk worden dat zij de kinderdoop aanvaardden als een legitieme doop.

g. Doop door onderdompeling? Een vraag die gesteld werd in het bezinningstraject en die ook meer dan eens gesteld wordt als tijdens een doopzitting Romeinen 6 gelezen wordt. Begrijpelijk ook, want hoeveel meer 'sprekend' is dat ritueel, omdat het uitbeeldt wat Romeinen 6 verwoordt. Ondergaan en weer opstaan...

De vraag is concreet aan de orde geweest toen een nieuwkomer/toetreders die als kind niet gedoopt was, belijdenis ging doen en zo gedoopt wilde worden.

¹² Bij e. en f. hebben we ook kennis genomen van de inhoud van de volgende uitgave van de PKN: Over dopen in de Protestantse Kerk – Handreiking voor het gesprek met gemeenteleden die een "tweede doop" begeren of al hebben ondergaan (2012).

¹³ Om zo de verbinding met de doop zichtbaar te maken; water speelt geen rol.

De kerkenraad kiest voor een zorgvuldige opstelling. Onderdompelen is Bijbels verantwoord, maar niet beter; het 'moet' niet. En er zijn ook gemeenteleden die minder gevoelig zijn voor de zichtbare en voelbare aspecten van het teken van de doop. Bovendien staan we als Westerkerkgemeente in een historische traditie en actuele context; we willen graag "Bij-Eén" blijven en rekenen met de breedte van onze (wijk)gemeente. Daarom kiezen we – bij de kinderdoop – uiteindelijk voor bespreken.

Als een ongedoopte toetreders, die gebruikelijk na zijn ja-woord gedoopt wordt, een sterk verlangen heeft om door onderdompeling gedoopt te worden, dan staan we daar open voor. Op de belijdeniszondag zullen we in het gebouw van een zuster gemeente met de nodige faciliteiten, een extra Westerkerkdienst houden en daarvoor de gemeente ook uitnodigen. Na twee jaar, in 2021, zal dit beleid worden geëvalueerd.

5. DE VOLGENDE STAPPEN

Bovenstaande nota is in de vergadering van de grote kerkenraad van 13 mei 2019 vastgesteld en is voor ieder beschikbaar via de website van de wijk.

Zo ronden we een bezinning van ruim een jaar af. De kerkenraad hoopt van harte dat het ons als gemeente helpt om – steeds weer bemoedigd door de doop – tot eer van onze God te leven. Hij staat aan het begin en houdt vol tot aan het eind!

Bijlage 1

Doop van kinderen – Orde III¹⁴

[na het lied na de verkondiging]

Presentatie

De voorganger leidt de doopbediening kort met eigen woorden in. Hij noemt daarbij de namen van de doopouders en de dopeling(en).

Onderwijs

Jezus Christus heeft gesproken: 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

In de heilige doop verbindt God zijn Naam met onze naam. Wij allen delen in zonde, schuld en oordeel en wij kunnen alleen in Gods rijk komen als wij opnieuw geboren worden uit water en Geest.

Als wij gedoopt worden in de naam van de Vader, geeft God ons het teken en zegel van het verbond van zijn genade. Wij mogen zijn kinderen zijn en erfgenamen van zijn belofte. Zo wil Hij altijd voor ons zorgen.

Als wij gedoopt worden in de naam van de Zoon, verzekert Hij ons van de afwassing van al onze zonden door zijn bloed. Wij zijn met Christus gestorven en begraven. Zoals Hij uit de dood is opgewekt, zo zullen wij leven met Hem.

Als wij gedoopt worden in de naam van de heilige Geest, belooft de heilige Geest dat Hij bij ons wil wonen en dat Hij dagelijks ons leven wil vernieuwen.

In het verbond worden wij van onze kant opgeroepen om God te gehoorzamen, te vertrouwen en lief te hebben, voor altijd. We hoeven aan Gods genade niet te twijfelen want zijn verbond is een eeuwig verbond en zijn goedheid duurt in eeuwigheid.

In deze geweldige belofte mogen ook onze kinderen delen, al begrijpen zij nu nog niet wat er met hen gebeurt. Ook de kinderen horen immers bij het verbond. Zo sprak de HERE God al tot Abraham: 'Ik sluit een verbond met jou en met je nakomelingen, met alle komende generaties, een eeuwigdurend verbond: ik zal jouw God zijn en die van je nakomelingen'.

Nu bent u als ouders geroepen om uw kinderen vertrouwd te maken met het geloof en hen bij de Heer te brengen.

Jezus sprak zelf: 'Laat de kinderen bij me komen, houd ze niet tegen, want het koninkrijk van God behoort toe aan wie is zoals zij. Ik verzeker jullie: wie niet als een kind openstaat voor het koninkrijk van God, zal er zeker niet binnengaan.' Hij nam de kinderen in zijn armen en zegende hen door hun de handen op te leggen.

¹⁴ Uit: Beproevingen met het oog op de gereformeerde liturgie - Eerste aanvulling op het Dienstboek van de PKN (2011). Ingepast in bestaande wijze van doen van de Westerkerkgemeente.

Doopgebed

Barmhartige God en Vader, U hebt door de verwoestende wateren van de zondvloed heen Noach en de zijnen gered.

U hebt door de wateren van de Rode Zee heen uw volk Israël verlost.

U geeft ons en onze kinderen als erfgenamen van Uw verbond deel aan uw Rijk, door het water van de doop heen.

Wij bidden U, pleitend op uw grondeloze barmhartigheid, wil deze kinderen, ... (*namen dopelingen*), door de Heilige Geest in uw Zoon Jezus Christus inlijven, opdat zij met Hem in zijn dood begraven worden en met Hem opstaan tot een nieuw leven; geef hen waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde, opdat zij U vertrouwen, hun kruis opgewekt dragen, eens op de dag van het oordeel zich getroost het eigendom van Christus mogen weten en in uw heerlijkheid zullen worden opgenomen.

U zij de lof, tot in eeuwigheid.

Amen.

[kinderen terug uit de Bijbelklas]

Belijdenis en geloften

De Apostolische Geloofsbelijdenis wordt voorgelezen, samen gezegd of gezongen:

Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van de hemel en van de aarde.

Ik geloof in Jezus Christus, zijn eniggeboren Zoon, onze Here; die ontvangen is door de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, neergedaald tot in de hel; die op de derde dag weer opgestaan is van de doden, opgevaren naar de hemel, waar Hij zit aan de rechterhand van God, de almachtige Vader; van waar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.

Ik geloof in de Heilige Geest.

Ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen;

Ik geloof de vergeving van de zonden, de wederopstanding van het lichaam en een eeuwig leven.

Amen.

[lied]

- tijdens het zingen worden de dopelingen binnengebracht

Doopvragen en gelofte:

Vragen voor de doopouders:

Nu u in dit geloof uw kinderen laat dopen, vraag ik u:

Gelooft u dat het evangelie van Gods genade in Jezus Christus, zoals dat in Gods Woord bekend is gemaakt en door de kerk in haar belijdenis is samengevat, het enige fundament van onze redding is?

Belijdt u dat deze kinderen, hoewel zij met ons delen in zonde, schuld en oordeel, in Christus geheiligd zijn, deel hebben aan Gods verbond en dat zij daarom behoren gedoopt te zijn?

Belooft u, ieder met de gaven die God u heeft gegeven, uw kinderen voor te gaan op de weg van de Heer opdat zij hun doop leren verstaan en zich verbonden zullen weten aan de gemeente van Christus?

... (*namen doopouders*), wat is daarop uw antwoord?

[moment met de kinderen uit de kerk en van oppas C]

- praatje
- lied door de kinderen

Bediening van de doop

... (*naam*), ik doop u in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. (Amen.)

Aansteken van de doopkaars(en)

Gelofte van de gemeente

Gemeente, wilt u deze kinderen, [namen], die nu gedoopt zijn, dragen in uw gebeden, opnemen in uw midden en naar uw vermogen helpen groeien in geloof en voorgaan in het volgen van Jezus Christus?

[Ja, dat willen wij.]

[zegenlied]

Dankgebed

Wij danken U, hemelse Vader, dat U ons en onze kinderen

van al onze zonden reinigt, door het bloed van uw Zoon, Jezus Christus.

Wij danken U, dat U ons als uw kinderen aanneemt door uw heilige Geest.

Wij danken U, dat U dit met de heilige Doop aan ons bevestigt.

Maak door de werking van uw Woord en Geest de ouders trouw aan U in het opvoeden van hun kinderen.

Geef ons als gemeente samen met de ouders het verlangen en de daadkracht om deze kinderen voor te gaan in het volgen van Jezus Christus.

Wij bidden U dat onze kinderen in hun leven de goede strijd van het geloof zullen strijden om tot in eeuwigheid U met heel uw kerk te loven en te prijzen.

Amen.

[muzikaal intermezzo]

- de gedoopte kinderen verlaten de kerkzaal